

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1783/2019
14.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зоране Делибашић, председника већа, Гордане Комненић и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Грозданић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., као правних слебеника пок. ДД бившег из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Паровић, адвокат из ..., ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2997/18 од 06.11.2018. године, у седници одржаној 14.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2997/18 од 06.11.2018. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П 254/17 од 07.05.2018. године, ставом првим изреке, обавезане су тужене да тужиоцу на име дуга исплате износ 40.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом према стопи и начину обрачуна одређеној Законом о затезној камати на овај износ почев од 30.12.2013. године до исплате и да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 325.000,00 динара а све до висине наслеђеног дела иза пок. ДД из Ставом другим изреке одбачена је тужба у преосталом делу којом је тражено да се исплати затезна камата обрачуната у складу са Законом о затезној камати на износ дуга од 40.000 евра за период од 30.11.2013. до 30.12.2013. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2997/18 од 06.11.2018. године, укинута је првостепена пресуда у усвајајућем делу за одлуку о тужбеном захтеву и у делу одлуке о трошковима парничног поступка тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужене као правни следбеници ДД бившег из ... обавезу да тужиоцу исплате на име дуга износ од 40.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом према стопи и начину обрачуна одређеној Законом о затезној камати почев од 30.12.2013. године до исплате као и да се тужилац обавезе да туженима солидарно накнади трошкове парничног поступка од 339.048,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужене су поднеле одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. ЗПП у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У првостепеном поступку је утврђено да је тужилац првобитно туженом у овој парници ДД позајмио износ од 40.000 евра који износ је као своју уштеђевину чувао у својој кући, након што је отац тужиоца ЂЂ, са којим је ДД био у пријатељским односима и пословној сарадњи, замолио тужиоца да позајми ДД тражени новац који он није имао у том тренутку, јер је свој готовински новац уложио у материјал за своју фирму која се бави производњом Тужилац је заједно са својим оцем 07.05.2013. године наведени износ донео тужиоцу у ... у зеленој непровидној кеси у напред наведеним апоенима, тужилац је возио ауто а његов отац седео на сувозачевом месту и у поменутој кеси држао новац а који је предао туженом. Поводом наведене позајмице, између тужиоца као зајмодавца и правног претходника тужених ДД као зајмопримца закључен је писани уговор о зајму са уговореним роком враћања од седам месеци од почетка коришћења зајма дана 29.05.2013. године (рок за враћање зајма је био 29.12.2013. године), који је оверен пред Првим основним судом у Београду под Ов бр. 98720/2013. дана 29.05.2013. године. Правни претходник тужених и првобитни тужени није вратио тужиоцу позајмљени износ у уговореном року нити до подношења тужбе у овој правној ставри 13.11.2014. године. Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио усвајањем тужбеног захтева тако што је обавезао тужене да до висине свог наследног дела на имовини пок. ДД измире дуг тужиоцу позивом на примену члана 262 ЗОО у вези члана 222 Закона о наслеђивању, са припадајућом каматом од доспелости до исплате.

Одлучујући о жалби тужених другостепени суд је заказао расправу на којој је поново прочитао све доказе које је извео првостепени суд, док су сведоци ЕЕ и ЂЂ поново саслушани на околност предмета уговора и предаје новца, па је оценом тако изведених доказа закључио супротно првостепеном суду, да између тужиоца и туженог није постојао никакав уговор, да никада нису ни преговарали нити се сагласили о томе да тужилац првобитно туженом ДД позајми 40.000 евра, те да суштински није ни формално потписивањем и овером потписа на писмену који носи наслов „Уговор о позајмици-зајму“ од 29.05.2013. године дошло до закључења таквог уговора, те да је спорни материјално правни однос постојао само између ЂЂ, тужиоцевог оца, и ДД, јер су били дугогодишњи пословни пријатељи из ког односа су повремено настајали међусобно дужничко-поверилачки односи. Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, након одржане расправе, другостепени суд је закључио да извор облигационоправног односа, права повериоца и обавезе дужника није писани уговор, већ уговор у суштини, који у конкретном није постигнут, па како није доказано да је тужилац као зајмодавац дао новац ДД, позивом на члан 557 ЗОО одлучио је усвајањем жалбе и укидањем првостепене пресуда уз одбијање тужбеног захтева.

Дакле, другостепени суд није прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и позивом на члан 383. став 3. и став 4. ЗПП одржао је расправу и донео овде побијану пресуду којом је одбио тужбени захтев. На расправи одржаној пред другостепеним судом изведен је доказ саслушањем сведока ЕЕ и ЋЋ и прочитани су писмени докази, записници о исказима сведока ЕЕ и ЋЋ дати пред првостепеним судом, као и записници о исказима сведока ЖЖ, и исказима странака.

Чињенично стање које је другостепени суд утврдио је другачије од чињеничног стања утврђеног од стране првостепеног суда.

Међутим, правилност утврђеног чињеничног стања за сада се не може поуздано испитати, јер очигледне противуречности у исказима сведока ЕЕ и ЋЋ датим пред првостепеним судом и приликом саслушања пред судом другог степена (у односу на предмет уговора и предаје новца), образложењем побијаном одлуком нису отклоњене. У том случају другостепени суд је био у обавези да најпре оцени веродостојност противуречних исказа и њихову доказну снагу, а не да избегне ту оцену и да се приликом давање разлога за своје уверење паушално позива на садржину тих доказа. За разлику од првостепеног суда, другостепени суд није јасно образложио у ком делу су наведени искази сведока прихваћени, каква је њихова доказна снага у односу на остале изведене доказе и са којих разлога је стекао другачије уверење о истинитости чињеница о којима је сведочено исказима ових сведока.

При том, истовремено иако је другачије ценио прочитане исказе пок. ДД, тужиоца и сведока ЖЖ као и суочење сведока ЋЋ и пок. ДД који су дати пред првостепеним судом са уверењем да позајмице међу странкама није било, оцена истих остала је селективна у присуству противуречних исказа, па је и доказни значај писаног уговора о зајму у склопу тако оцењених доказа недовољно разјашњен. На тај начин, другостепени суд није извршио садржајну и суштинску анализу и оцену сваког изведеног доказа по његовој унутрашњој вредности и у узајамној вези са другим доказима због чега је другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, на коју је ревизија основано указала, а која представља ревизијски разлог предвиђен чланом 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Услед наведеног, правилност утврђења битних чињеница на којима је заснована одлука о основаности тужбеног захтева другостепеног суда остала је спорна, због чега је побијана одлука морала бити укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити пропусте на које је указано овим решењем и поново одлучити о жалби тужених.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, а основу члана 415. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Зорана Делибашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић